

Maria Bergstrand, Världsbiblioteket, tipsar om gamla och nya böcker

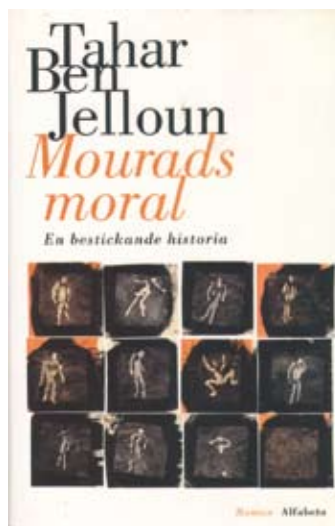
En bestickande historia – om korruption som motiv i romaner

MOURAD ÄR TJÄNSTEMAN på byggnadsstyrelsen. Han är omutlig och hans kolleger kallar honom bakom ryggen för stålmannen när han vägrar "vara lite följsam". Han lever på krita och frun föraktar honom. Ska han falla för frestelsen? **I Mourads moral – en bestickande historia** (Alfabeta, 1994) av den marockanske författaren Tahar Ben Jelloun får läsaren sitta på Mourads axel och lyssna på hans inre resonemang när till slut hela hans tillvaro kretsar kring dilemmat.

I förordet dedicerar Ben Jelloun boken till Pramodya Ananta Toer, Indonesien (1925–2006) som en replik till dennes roman **Korruption** från 1954, och menar att berättelsen på en gång är både lokal och universell, lika och annorlunda.

Korrupta tjänstemän och myndigheter är ett inte ovanligt motiv i afrikanska romaner. De är ibland skrivna i bitterhet över situationen i nyligen självständiga stater, men ofta med humor som vapen i kritiken.

Exempel är klassiker som **De ännu inte födda** av Ayi Kwei Armah där en järnvägstjänsteman till omgivningens ilska och förtret i 60-talets Ghana, i likhet med Mourad vägrar sko sig. **Röster ur förändringen** av Wole Soyinka är en satir där intellektuella, tjänstemän och traditionalister alla är lika giriga. **En folks man** av Chinua Achebe är också en besk och rolig satir över Nigeria ef-

ter självständigheten. Och i Ngugi wa Thiong'o's **En blomma av blod** är det makthavarna i Kenya som efter självständigheten sviker sina ideal.

Ngugi wa Thiong'o har nyligen kommit ut med sin första roman på 20 år, **Wizard of the Crow** (Pantheon Books, augusti 2006). Den är enligt kritiken ett mästerverk, en hejdlös politisk och social satir över makt och korruption om det fiktiva afrikanska landet Aburiria där härskaren, med stöd av Världsbanken, bygger ett gigantiskt Babelstorn.

Den senaste av Ben Jellouns romaner, **Den siste vännen**, (Alfabeta, 2006), kom i våras. Det är en historia om frivilliga och påtvingade välgärningar och manlig livslång vänskap, och om Marocko naturligtvis. Den ene mannen bosätter sig så småningom i det perfekt välordnade Sverige där han ibland längtar mycket efter Marocko – bland annat till skrikiga gatuförsäljare och trafikpoliser man kan muta...

Nästan samtidigt kom **Länkar** av den somaliske författaren Nuruddin Farah där huvudpersonen återvänder efter 20 år i USA till sin barndomsvän i ett Mogadishu totalkorrumperat av krigsherrarna, mardrömslikt och obegripligt. Han tvingas förhålla sig till detta – och till sin egen moral.